

Samen Duurzaam Sterker

*Samenwerken aan Utrechtse
duurzame ontwikkeling tot 2020*

Bas Rüter 15 december 2014

Rabobank

Even voorstellen

Bas Rüter, directeur Duurzaamheid Rabobank

Samen
x Duurzaam

= Sterker

Rabobank

De *duurzame*
formule van
de Rabobank

Kansen voor duurzame ontwikkeling

- Verduurzamen woningen
- Verduurzamen bedrijfspanden
- Circulaire en bio based economy
- Collectief lokaal maatschappelijk ondernemerschap
- Duurzame melkveehouderij

Duurzaam wonen

Wat valt op in Utrecht?

- Fossiele brandstoffen zijn eindig en vervuilend
- Woningen zijn relatief duur en verbruik beïnvloedt waarde
- Utrecht blijft ver achter in duurzame opwekking

Waar liggen kansen?

- Verduurzamen woningen

Ons commitment:

- Goedkope financiering via NEF en hypotheek
- Informatiemarkten Slim verbouwen
- Verder ontzorgen woningbezitter

Duurzaam wonen

Rabobank

- Slim Verbouwen > woningbezitters verbinden aan MKB voor verduurzamen woningvoorraad

**Meer Met Minder
Energie**

- One stop shop: Kleur je gemeente groen: Meer met Minder deur tot deur aanpak

- VvE's: Garantiefonds Provincie Utrecht
Rabobank Amersfoort als uitvoerende partner

Gezocht: samenwerking wethouders, Bouwend Nederland, corporaties

Verduurzamen zakelijk vastgoed

Wat valt op in Utrecht?

- Weinig uitbreidingsmogelijkheden bedrijventerreinen
- Verouderde bedrijventerreinen
- Bedrijven bereid te investeren

Waar liggen kansen?

- Veel snelgroeiende bedrijven
- Weinig faillissementen
- Investeren in duurzame innovatie
- Leegstand bedrijventerreinen/
kantoren aanpakken

Energieke Regio voor het MKB

Ons commitment:

- Verduurzaming vastgoed MKB met Energieke Regio:

1 Quick scan

2 Begeleiding bij keuze van energiebesparende maatregelen

3 Monitoring maatregelen

Gezocht: MKB-ers, cofinanciering

Circulaire en bio based economy

Wat valt op in Utrecht?

- Hoogopgeleide bevolking, ontwikkelde kennisinfrastructuur (USI)
- Sterke vertegenwoordiging dienstensector
- Grootste innovatiepotentieel van Nederland

Wat zijn de kansen?

- Afval wordt grondstof: denken in ketens
- Sluit de ketens: circulaire economie

LINEAR ECONOMY

TECHNICAL & BIOLOGICAL MATERIALS MIXED UP

ENERGY FROM FINITE SOURCES

CIRCULAR ECONOMY

BIOLOGICAL MATERIALS

TECHNICAL MATERIALS

ENERGY FROM RENEWABLE SOURCES

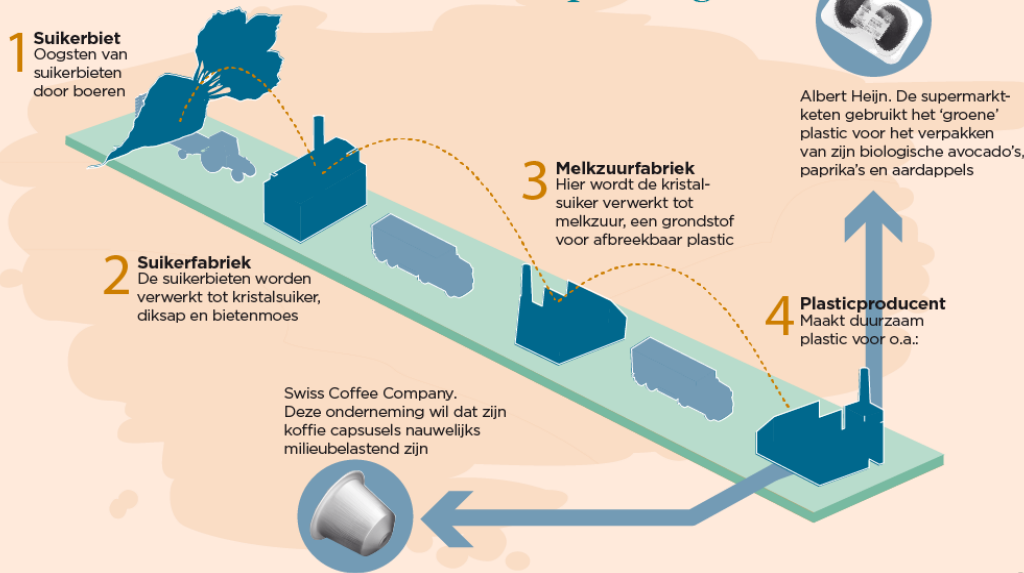
Regionale verkenning CE/BBE

Ons commitment:

- Studies naar regionale kansen voor de circulaire en bio based economy
- Circular Economy Challenge voor Middenbedrijf

Van suikerbiet naar duurzame verpakkingen

Samen maatschappelijk ondernemen van onderop

Wat valt op in Utrecht?

- Hoog sociaal vertrouwen en veel informele hulp en mantelzorg
- Vertrouwen in instituties neemt af

Waar liggen kansen?

- Nieuwe netwerken ondersteunen en faciliteren: energie, zorg, ZZP-ers, glasvezel

Nieuwe lokale coöperaties

Ons commitment:

- Burgerinitiatieven steunen bij worsteling met structuur, ondernemerschap en financiering
- Lokale Rabobank levert kennis en netwerk

Gezocht: partners om risicodragend te financieren

Dynamiek in de melkveehouderij

Wat valt op in Utrecht?

- Achteruitgang biodiversiteit in grasland en water
- Bedrijfsvergroting door wegvallen melkquotum
- Natuurlijke beperkingen productie in West Utrecht vanwege hydrologie

Waar liggen kansen?

- Andere business modellen door duurzaam grondgebruik
- Ontwikkelen nieuw verdienmodel met groene diensten

Melkveehouderij

Ons commitment in Friesland: samenwerken aan een rendabel melkveebedrijf dat biodiversiteit bevordert:

- Agrarisch natuurverenigingen en collectieven
- Vogelbescherming
- WNF
- Friesland Campina
- Rabobank

Utrecht?

Gezocht: bijdrage aan stabiel inkomen

Oproep

Samen Duurzaam Sterker?

Doe mee!